

Olje- og energidepartementet, OED
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Vår referanse: 13/01495-10
Arkivkode: S00
Saksbehandler: Espen Rymoen
Deres referanse:
Dato: 24.09.2014

Høring - Reitenutvalgets rapport om organisering av strømmettet

Det vises til høringsbrev av 15. mai 2014 fra Olje- og energidepartementet (OED) om høring på rapport fra ekspertgruppe (Reitenutvalget) om organisering av strømmett.

Reitenutvalgets rapport tar opp mange viktige utfordringer og forventinger om organisering av et fremtidig strømmett i Norge i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Imidlertid vil det være et dilemma at det makroøkonomiske perspektivet til utvalget nødvendigvis ikke stemmer overens med virkeligheten for den enkelte kommune.

KS har følgende merknader til ekspertgruppens forslag til tiltak:

Selskapsorganisering og frivillighet:

Reiten-utvalget foreslår at alle selskaper med nettkonsesjon må ha fullt selskapsmessig og funksjonelt skille, basert på en vurdering om at det vil gi gjøre det lettere å unngå sammenblanding av monopol og konkurransevirkosomhet. Dette mener Reiten-utvalget vil gi større fokus på nettvirkosomheten fra eiers side, gjennom en rendyrking av selskapets oppgaver og behov for investeringer.

Forslaget fra utvalget om selskapsmessig og funksjonelt skille er et skritt for å få større fokus på nettvirkosomhet fra eiers side og færre utfordringer som følge av mindre incentiver til kryssubsidiering. Samtidig må dette sees i sammenheng med hva det vil bety av økte administrative kostnader for de små og mellomstore selskapene, samt for kraftprodusenter og industriselskaper som eier nettanlegg med få kunder. Utskillelse av datterselskaper og etablering av konsern medfører utgifter til juridisk og økonomisk bistand, og økte kostnader til administrasjon, drift inkludert styrevirkosomhet. Derfor bør forslaget fra Reiten utvalget kun være obligatorisk for selskaper som har et vist antall nettkunder. For selskaper med færre nettkunder bør det være frivillig om man ønsker å foreta et fullt selskapsmessig og funksjonelt skille, som blant annet betyr regler og regnskapsføring for konserninterne kjøp og splittede kundedatabaser internt i konsernet.

KS støtter utvalgets forslag om et selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nett og annen virksomhet. Dette kan løse problemer som følger av incentiver til kryssubsidiering (inntekter fra virksomhet i skjermet sektor finansierer virksomhet i konkurranseutsatt sektor). KS vil allikevel peke på at forslaget kan gi store administrative kostnader for små og mellomstore selskaper. Mange av de små og mellomstore selskapene drifter selskapene sine svært effektivt, med stort lokalt samfunnsansvar. KS mener at det fortsatt er et behov for å skille på størrelse, og at kravet til selskapsmessig og funksjonelt skille kun bør være obligatorisk for selskaper som har minst 30-50 000 nettkunder.

Diskusjoner om fremtidig eierstruktur blir gjerne sett i sammenheng med nødvendig kompetanse i små selskaper. Kompetansens betydning er enkelt å se for nettselskapet isolert, men kompetanse er også viktig for at kommuner og lokalsamfunn skal ha et attraktivt arbeidsmarked. Prosessene som skjer i selskapene om eventuelle fusjoner må som følge av dette være basert på frivillighet, mener KS. Frivillige salgsprosesser legger også til rette for at prisingen av energiselskapene blir markedsmessig riktig, i motsetning til situasjoner hvor selskapene indirekte blir tvunget til å selge.

DSO (Distribusjonssystemoperatører)

Utvalgets forslag om innføring av Distribusjonssystemoperatører (DSO) er et godt forslag. Gjennom dette vil DSO få et samordnings- og koordineringsansvar også på tvers av konsesjonsgrenser og nettnivåer.

Forslaget er likevel ikke uproblematisk ved at DSO også får et utvidet ansvar for å rangere alternative investeringer, basert på samfunnsøkonomisk vurdering. Selv om uenighet mellom konsesjonshaver og DSO skal bringes inn for NVE, kan det likevel stilles spørsmål om dette gir tilstrekkelig uavhengighet for å sikre rasjonelle samfunnsmessige investeringsbeslutninger. Problemstillingen gjelder særlig i områder hvor det er flere små nettselskaper. Her kan det tenkes flere mulige løsninger som at det kan innføres uavhengige nemd som for eksempel ledes av at annet stort nettselskap fra et annet DSO. Dette vil antagelig kunne bidra til å redusere mulig konfliktnivå.

KS støtter opprettelse av distribusjonssystemoperatør (DSO), men KS anbefaler at det vurderes nærmere om forslaget gir tilstrekkelig uavhengighet ved investeringsbeslutninger. Uavhengighets-problematikken gjelder særlig i områder hvor det er flere små nettselskaper.

KS støtter også utvalgets forslag om at nettselskapene skal få bygge nett helt frem til produksjonsanlegg i stedet for at kraftutbygger må bygge nett frem til eksisterende nett.

Nedleggelse av regionalnettet

Utvalget forslår en nedleggelse av regionalnettet, og at dette blir lagt inn i distribusjonsnettet. En nedleggelse av regionalnettet antas å være hensiktsmessig.

Utvalget har ikke foreslått separate tiltak for å oppnå mer harmoniserte tariffer, men at eksisterende utjevningsordning beholdes for kundene i konsesjonsområdene med de høyeste nettkostnadene.

KS støtter nedleggelsen av regionalnettet, men mener det er viktig å utrede hvordan sammenslåingen til to nettnivåer vil påvirke målet om delvis harmonisering av tariffer. Det bør uansett også sees nærmere på om deler av regionalnettet bør legges til sentralnettet.

Fremtidige investeringer

Det er behov for store fremtidige investeringer i strømmettet for å opprettholde et høyt nivå på beredskap og sikkerhet. Dette gjelder både i forhold til klimaendringer og ikke minst befolkningsvekst. Derfor er det viktig at eierne av strømmettet også kan få nye finansieringsmuligheter.

KS mener det er en riktig å åpne for å se på nye finansieringsmuligheter ved at for eksempel finansieringsinstitusjoner kan ta pant i kraftledninger, innenfor rammer som sikrer offentlig eierskap til denne viktige infrastrukturen.

Økende netttariffer

KS beklager at utvalget ikke har foreslått løsninger for problem knyttet til urimelig høye og økende netttariffer i områder med omfattende utbygging av fornybar kraftproduksjon. KS ber om en utredning av en nettleieordning som tar hensyn til utfordringene i områder med stort potensial for produksjon av fornybar energi.

Tidsperspektivet

Tidsperspektivet i mandatet for gjennomføring av tiltakene i Reitenutvalget er innen 2020. Realismen i perspektivet må vurderes blant annet opp mot eventuelle endringer i kommunestrukturen.

Med vennlig hilsen

Lasse Hansen

Helge Eide